

TARTU TERVISHOIU KÕRGGKOOLI TEADUSKONVERENTS
TERVES KEHAS TERVE TEADMINE

Eriõdede ja õdede hinnang oma pädevustele ja nende tööalane rakendus

Eve-Merike Sooväli

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

TARTU
TERVISHOIU
KÕRGGKOOL
TARTU HEALTH
CARE COLLEGE

Uurimistöö eesmärk

- ... oli selgitada ning võrrelda eriõdede ja kontrollgrupi õdede hinnanguid oma pädevusele ja üksikpädevuste kasutamissagedusele, leida seoseid hinnangute ja demograafiliste tegurite vahel.

Uuritavad ja andmete kogumine

Uuritavateks olid:

- eriõe õppekava 10 aasta vilistlased (N=541; n=80)
- kontrollgrupiks ühe üldhaigla õed (N=390; n=25).

- Jagunemine valdkonniti
 - Kliinilise õenduse eriõed 20
 - Intensiivõenduse eriõed 25
 - Terviseõenduse eriõed 22
 - Vaimse tervise eriõed 13
 - Kontrollgrupp 25

- Jagunemine tööstaaži põhjal
 - 0-11 aastat 26
 - 12 – 23 aastat 22
 - 24 + aastat 32
 - Kontrollgrupp 25

- Andmeid koguti elektroonselt õe pädevuse enesehindamise skaalaga (*Nurse Competence Scale*) november 2017- märts 2018.

Andmete analüüs

- Kasutati andmetötluspaketti SPSS (versioon 23).
- Pädevuste keskmiste hinnangute võrdlemiseks töövaldkondade ja tööstaažirühmades kasutati dispersioonanalüüsi.
- Keskmiste hinnangute erinevusi paariviisiliselt hinnati LSD *post hoc* testi abil.
- Võrdlemaks keskmisi hinnanguid pädevusele eriõdede ja kontrollgrupi vahel, kasutati t-testi.
- Pädevuste kasutamise sagedusi võrreldi töövaldkondade ja tööstaaži rühmades risttabelite ja protsentide abil.
- Hindamaks seoseid pädevuse kasutamise sageduse ja töövaldkonnarühma ning tööstaažirühma vahel kasutati Crameri V-d.
- Kõikide andmeanalüüside puhul tehti järeldused 95% usaldusnivool.

Tegevusvaldkond, üksikpädevuste arv ja keskmine hinne

Tegevusvaldkond	Üksikpädevuste arv	Keskmine hinne
PATSIENDI TOETAMINE	(üksikpädevused 1-7)	7,8
ÕPETAMINE JA JUHENDAMINE	(üksikpädevused 8-23)	7,0
ÕPETAMINE JA JUHENDAMINE	(üksikpädevused 8-23)	7,0
PATSIENDI SEISUNDI JÄLGIMINE	(üksikpädevused 24-30)	7,0
SITUATSIOONIDE JUHTIMINE	(üksikpädevused 31-38)	7,5
HOOLITSEV SEKKUMINE	(üksikpädevused 39-48)	6,0
KVALITEEDI TAGAMINE	(üksikpädevused 49-54)	6,1
TÖÖKESKKONNA KUJUNDAMINE	(üksikpädevused 55-73)	6,8
RAVIMID JA PATSIENDI OHUTUS	(üksikpädevused 74-78)	8,2

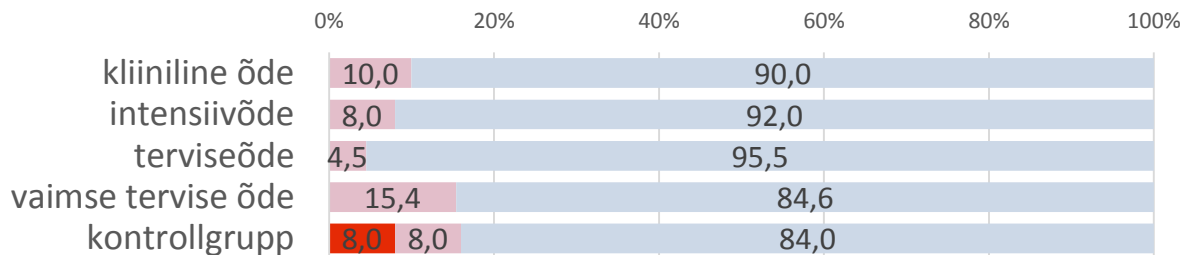
Kõrgelt hinnatud üksikpädevused

Üksikpädevus	Valdkond			Eriõed kokku		Kontrollgrupp	
		M	SD	M	SD	M	SD
7.Otsuste langetamisel lähtun õe eetilistest väärtustest PATSIENDI TOETAMINE	Terviseõ.	9,41	0,67	9,13	1,02	8,56	1,76
11.Patsiendiõpetuses lähtun patsiendi individuaalsetest vajadustest PATSIENDI TOETAMINE	Terviseõ.	9,23	0,81	8,54	1,72	8,00	2,43
20.Säilitan ja arendan aktiivselt oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi ÕPETAMINE JA JUHENDAMINE	Terviseõ.	9,00	1,35	8,88	1,50	8,84	1.18

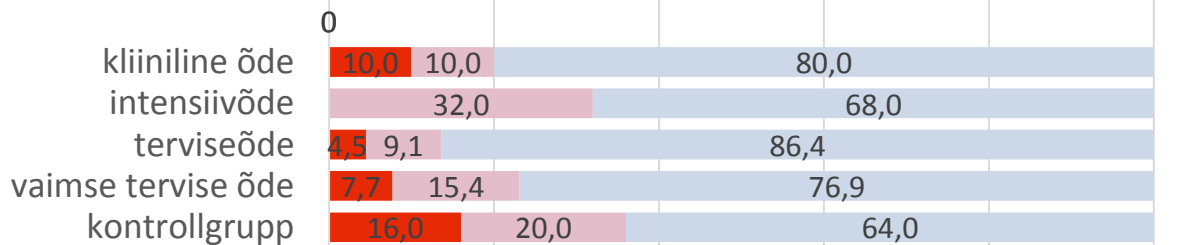

Kõrgelt hinnatud pädevuste kasutamise sagedus

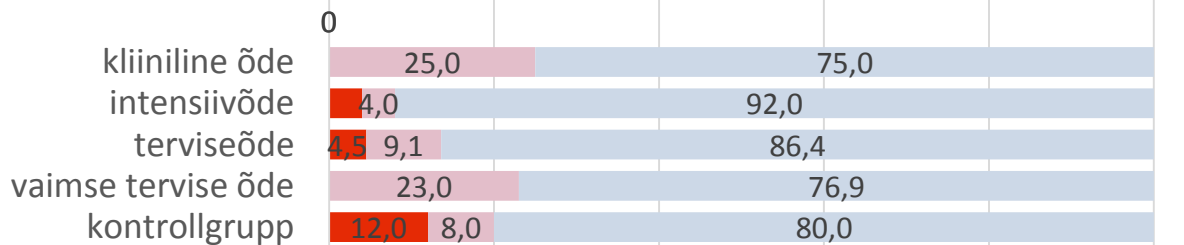
7.Otsuste langetamisel lähtun õe eetilistest väärtustest

11.Patsiendiõpetuses lähtun patsiendi individuaalsetest vajadustest

20.Säilitan ja arendan aktiivselt oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi

■ ei kasuta/kasutan harva ■ kasutan aeg-ajalt ■ kasutan sageli

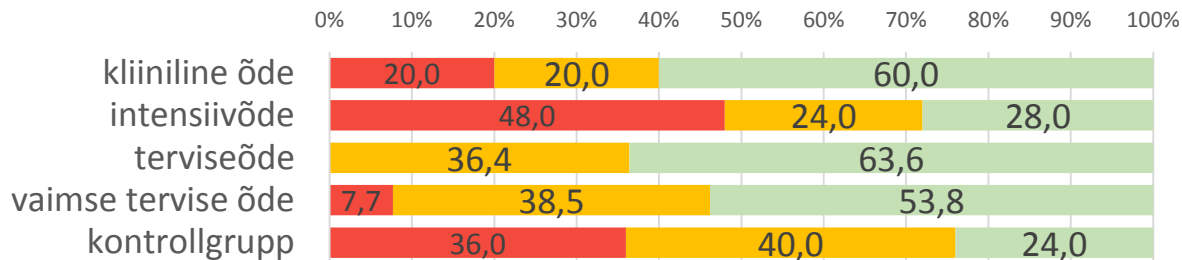
Kõrgelt hinnatud üksikpädevused

Üksikpädevus	Valdkond			Eriõed kokku		Kontrollgrupp	
		M	SD	M	SD	M	SD
27. Vajaduse korral organiseerin patsiendile teiste spetsialistide abi PATSIENDI SEISUNDI JÄLGIMINE	Terviseõ.	9,18	0,96	7,48	2,93	7,92	2,63
31.Tunnen varakult ära patsiendi eluohtliku seisundi SITUATSIOONIDE JUHTIMINE	Intens.õ.	9,00	1,19	8,15	1,86	7,72	2,15
32. Järjestan paindlikult oma tegevusi vastavalt muutunud situatsioonile SITUATSIOONIDE JUHTIMINE	Intens.õ.	9,04	1,21	8,69	1,22	8,04	2,23

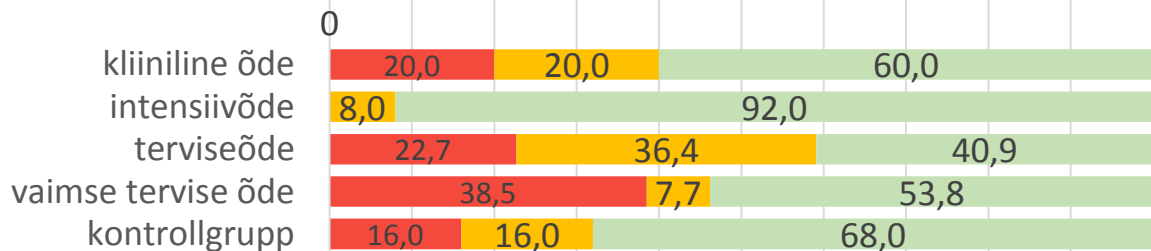

Kõrgelt hinnatud pädevuste kasutamise sagedus

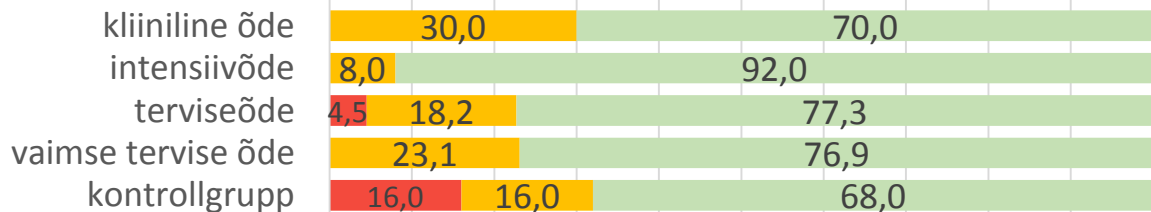
27. Vajaduse korral organiseerin
patsiendile teiste spetsialistide abi

31. Tunnen varakult ära
patsiendi eluohtliku
seisundi

32. Järjestan paindlikult oma
tegevusi vastavalt muutunud
situatsioonile

■ ei kasuta/kasutan harva ■ kasutan aeg-ajalt ■ kasutan sageli

Kõrgelt hinnatud üksikpädevused

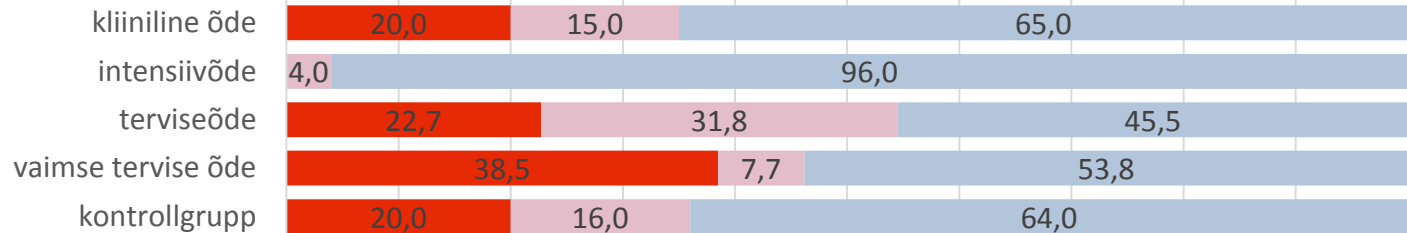
Üksikpädevus	Valdkond			Eriõed kokku		Kontrollgrupp	
		M	SD	M	SD	M	SD
33. Tegutsen asjakohaselt patsiendi eluohtliku seisundi korral SITUATSIOONIDE JUHTIMINE	Intens.õ.	9,40	0,71	8,04	2,81	8,04	2,81
37. Hoian õendusabi osutamiseks vajalikud töövahendid heas seisukorraskorras SITUATSIOONIDE JUHTIMINE	Terviseõ.	9,36	0,95	8,98	1,41	9,16	1,25
39. Planeerin oma tegevusi paindlikult vastavalt situatsioonile HOOLITSEV SEKKUMINE	Intensõ.	9,12	1,01	8,69	1,51	8,64	1,68

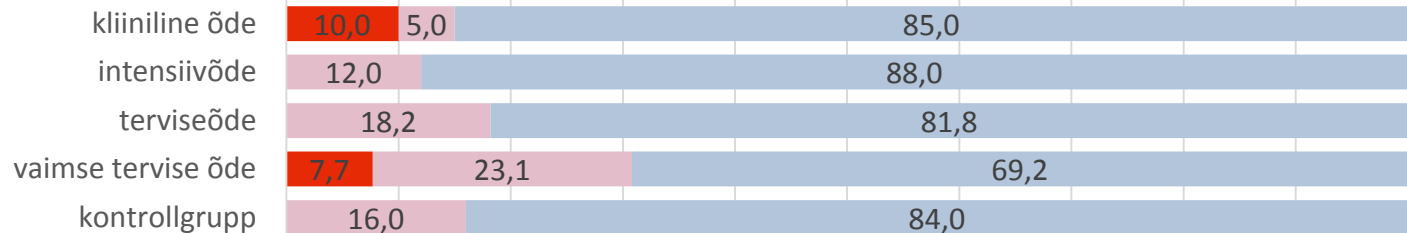
Kõrgelt hinnatud pädevuste kasutamise sagedus

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

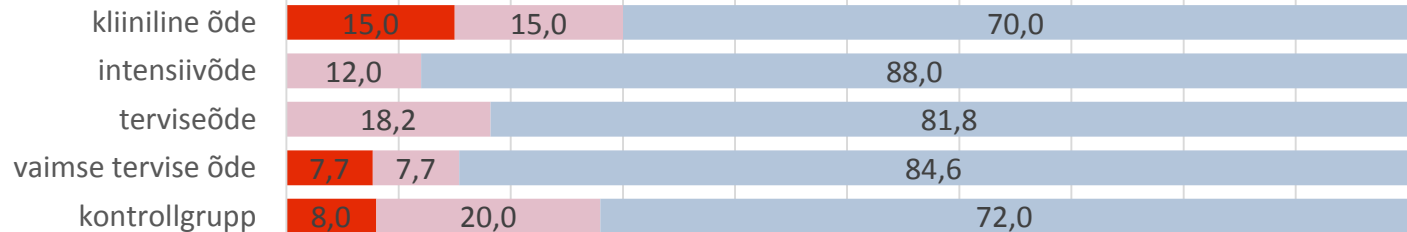
33. Tegutsen
asjakohaselt patsiendi
eluohtliku seisundi korral

37. Hoian õendusabi
osutamiseks vajalikud
töövahendid heas
seisukorras

39. Planeerin oma
tegevusi paindlikult
vastavalt situatsioonile

■ ei kasuta/kasutan harva

■ kasutan aeg-ajalt

■ kasutan sageli

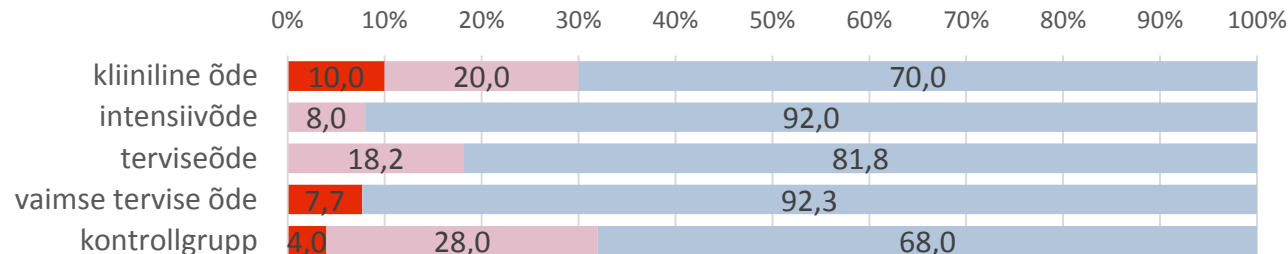
Kõrgelt hinnatud üksikpädevused

Üksikpädevus	Valdkond			Eriõed kokku		Kontrollgrupp	
		M	SD	M	SD	M	SD
40. Õendusabi puudutavate otsuste tegemisel lähtun konkreetsest situatsioonist HOOLITSEV SEKKUMINE	Tervõ.	9,09	0,97	8,84	1,34	8,84	1,25
59. Tean oma organisatsiooni töökorralduse põhimõtteid TÖÖKESKKONNA KUJUNDAMINE	Tervõ.	9,23	0,87	8,99	1,38	8,56	2,29
63. Tegutsen iseseisvalt TÖÖKESKKONNA KUJUNDAMINE	Tervõ.	9,32	0,95	8,96	1,57	7,44	3,22

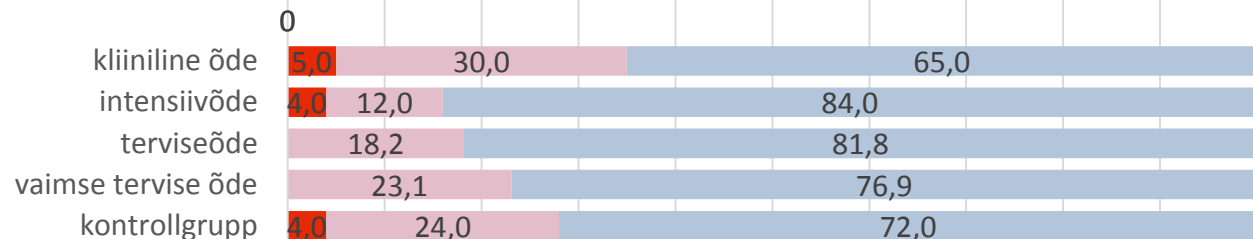

Kõrgelt hinnatud pädevuste kasutamise sagedus

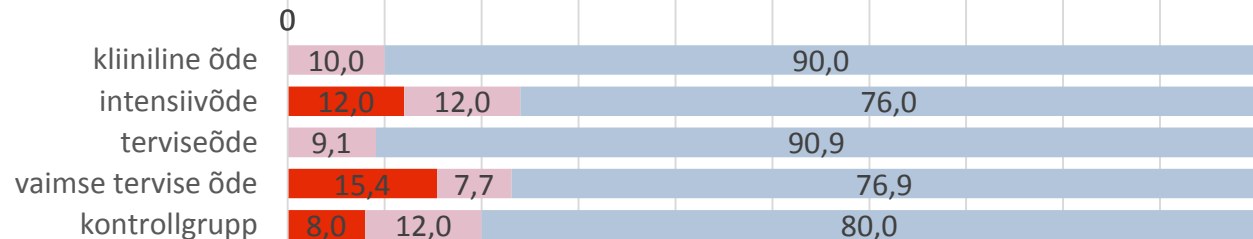
40. Õendusabi puudutavate otsuste tegemisel lähtun konkreetsest situatsioonist

59. Tean oma organisatsiooni töökorralduse põhimõtteid

63. Tegutsen iseseisvalt

■ ei kasuta/kasutan harva

■ kasutan aeg-ajalt

■ kasutan sageli

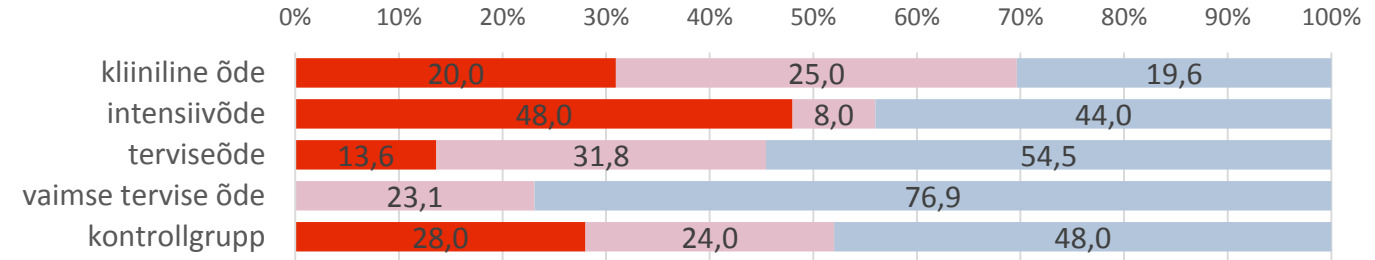
Madalalt hinnatud üksikpädevused

Üksikpädevus	Valdkond			Eriõed kokku		Kontrollgrupp	
		M	SD	M	SD	M	SD
4.Õendusplaani kohandamine vastavalt patsiendi individuaalsetele vajadustele PATSIENDI TOETAMINE	Intens.õ.	4,92	3,81	6,71	3,16	6,36	3,68
41. Koordineerin õendustegevust erialadevahelises koostöös HOOLITSEV SEKKUMINE	Intens.õ.	4,80	3,67	6,04	3,47	5,72	3,69
43. Uuendan õendusabi tegevusjuhendeid HOOLITSEV SEKKUMINE	Intens. õ.	4,28	3,71	4,89	3,72	2,68	2,87

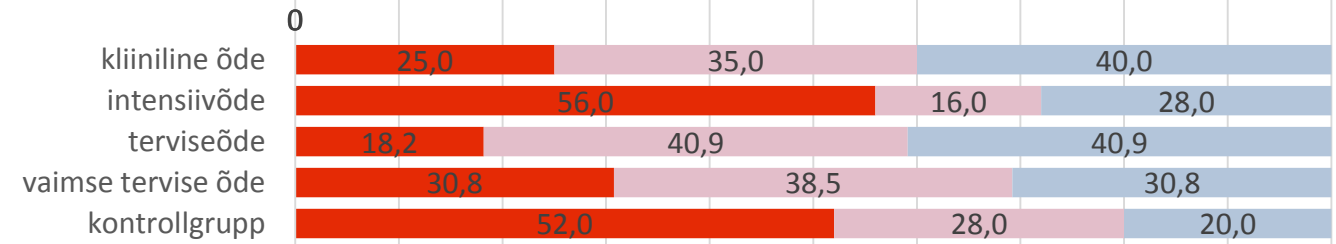

Madalalt hinnatud pädevuste kasutamise sagedused

4. Õendusplaani kohandamine vastavalt patsiendi individuaalsetele vajadustele

41. Koordineerin õendustegevust erialadevahelises koostöös

43. Uuendan õendusabi tegevusjuhendeid

■ ei kasuta/kasutan harva ■ kasutan aeg-ajalt ■ kasutan sageli

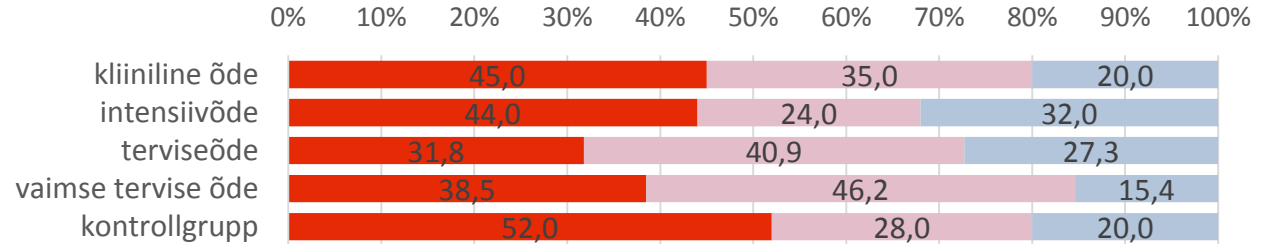
Madalalt hinnatud üksikpädevused

Üksikpädevus	Valdkond			Eriõed kokku		Kontrollgrupp	
		M	SD	M	SD	M	SD
47. Arendan õenduspraktikat HOOLITSEV SEKKUMINE	Kliin. õ.	4,50	4,03	5,81	3,38	4,40	3,80
48. Osalen erialavaheliste ravijuhendite väljatöötamisel ja arendamisel HOOLITSEV SEKKUMINE	Intens.õ.	3,00	3,01	3,69	3,68	1,84	2,58
52. Hindan õendusabi tulemuslikkust patsientide tagasiside kaudu KVALITEEDI TAGAMINE	Intens. õ.	4,76	3,62	6,35	3,47	6,64	3,26

Madalalt hinnatud pädevuste kasutamise sagedus

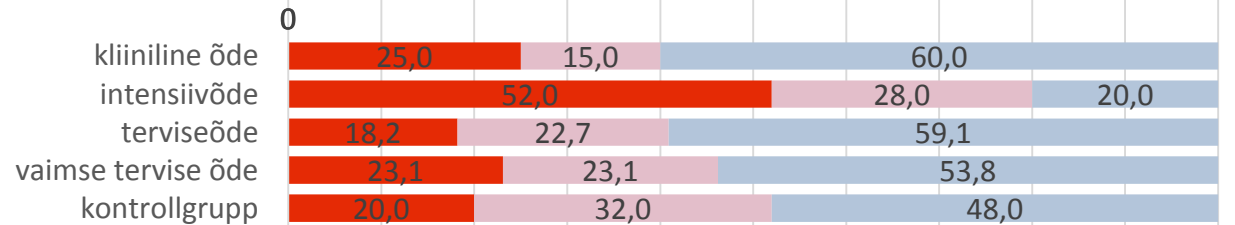
47. Arendan õenduspraktikat

48. Osalen erialavaheliste ravijuhendite väljatöötamisel ja arendamisel

52. Hindan õendusabi tulemuslikkust patsientide tagasiside kaudu

■ ei kasuta/kasutan harva ■ kasutan aeg-ajalt ■ kasutan sageli

Madalalt hinnatud üksikpädevused

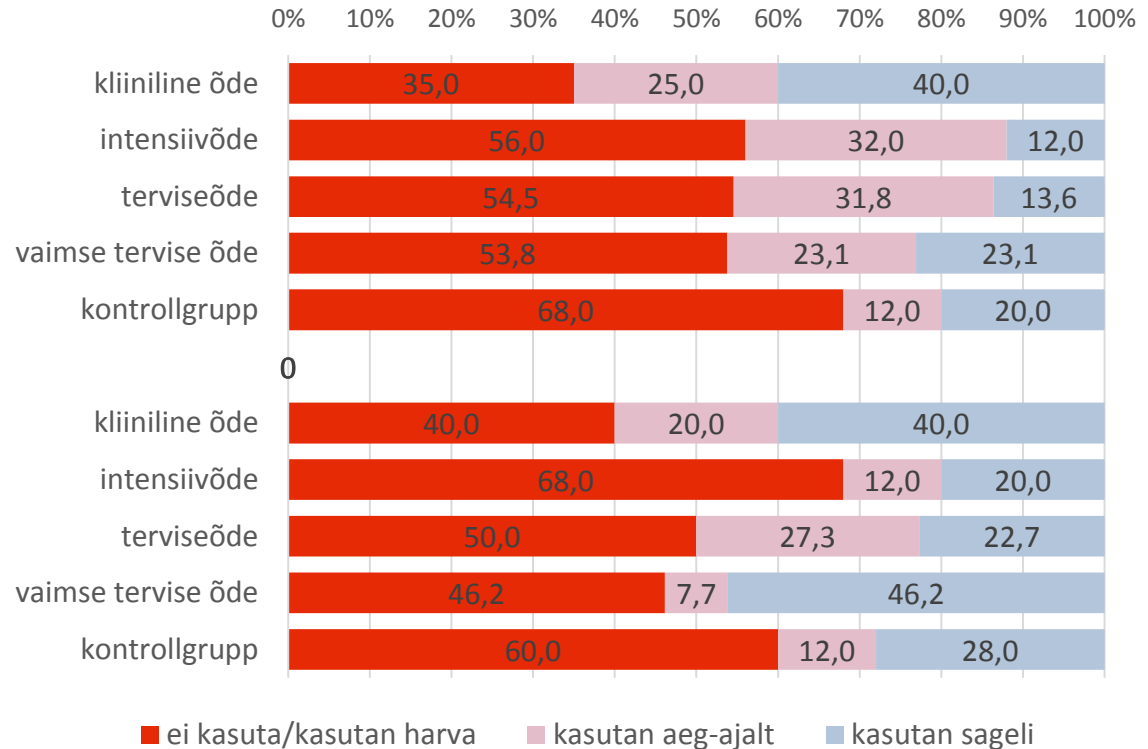
Üksikpädevus	Valdkond			Eriõed kokku		Kontrollgrup	
		M	SD	M	SD	M	SD
54. Teen ettepanekuid arendustegevuseks ja uurimisteemadeks KVALITEEDI TAGAMINE	Intens.õ.	4,72	3,54	5,06	3,62	3,4	3,39
60. Koordineerin õendusüliõpilaste õppepraktika juhendamist osakonnas TÖÖKESKKONNA KUJUNDAMINE	Intens.õ.	4,52	3,94	5,45	3,84	4,00	4,16

Madalalt hinnatud pädevuste kasutamise sagedused

54. Teen ettepanekuid arendustegevuseks ja uurimisteemadeks

60. Koordineerin õendusüliõpilaste õppepraktika juhendamist osakonnas

Tööstaažist lähtuv hinnang

Kõrgelt hinnatud üksikpädevus	Tööstaaž	M	SD	Kasutamisedus
63. Tegutsen iseseisvalt TÖÖKESKKONNA KUJUNDAMINE	24+aastat	9,47	0,95	Kasutan sageli 90,6%
7.Otsuste langetamisel lähtun õe eetilistest väärtustest PATSIENDI TOETAMINE	24+aastat	9,19	1,18	Kasutan sageli 87,5%
59. Tean oma organisatsiooni töökorralduse põhimõtteid TÖÖKESKKONNA KUJUNDAMINE	0-11 aastat	9,04	0,96	Kasutan sageli 84,6%
39. Planeerin oma tegevusi paindlikult vastavalt situatsioonile HOOLITSEV SEKKUMINE	0-11 aastat	9,00	0,98	Kasutan sageli 84,6%

Tööstaažist lähtuv hinnang

Madalalt hinnatud üksikpädevus	Tööstaaž	M	SD	Kasutamised
54. Teen ettepanekuid arendustegevuseks ja uurimisteedeks KVALITEEDI TAGAMINE	0-11 aastat	4,73	4,00	Ei kasuta/kasutan harva 57,7%
60. Koordineerin õendusüliõpilaste õppepraktika juhendamist osakonnas TÖÖKESKKONNA KUJUNDAMINE	0-11 aastat	4,62	3,98	Ei kasuta/kasutan harva 65,4%
43. Uuendan õendusabi tegevusjuhendeid HOOLITSEV SEKKUMINE	0-11 aastat	3,27	3,66	Ei kasuta/kasutan harva 80,8%
48. Osalen erialavaheliste ravijuhendite väljatöötamisel ja arendamisel HOOLITSEV SEKKUMINE	0-11 aastat	2,38	3,36	Ei kasuta/kasutan harva 88,5%

Kokkuvõtteks

- Uuritavad hindasid kõrgelt ja kasutasid sageli igapäevatoos pädevusi, mis on seotud õe eetiliste väärtustega, patsiendi seisundi ja individuaalsete vajadustega ning kutsealaste teadmiste arendamisega. Tulemused peegeldavad eriõdede head professionaalsest taset.
- Madalamalt olid hinnatud pädevused mis seonduvad arendustegevuse, tegevusjuhendite uuendamise ja erialade vahelise koostööga. Selleks, et õed tunneksid end nende pädevuste osas kindlamalt, on vajalik tagada parem ettevalmistus.

Täna kuulamast!

TARTU TERVISHOIU KÕRGGKOOLI TEADUSKONVERENTS

TERVES KEHAS TERVE TEADMINE